

U S N E S E N Í

Krajský soud v Ostravě projednal v neveřejném zasedání konaném dne 14.3.2018 odvolání obžalovaného [REDAKCE], nar. [REDAKCE] proti rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 13.11.2017, č.j. 4T 13/2017-435, a rozhodl **t a k t o**:

Podle § 258 odst. 1 písm. a), b), c), d) trestního řádu se z podnětu odvolání obžalovaného [REDAKCE] napadený rozsudek **z r u š u j e** v celém rozsahu a podle § 259 odst. 1 trestního řádu se věc **v r a c í** soudu I. stupně, aby v ní učinil rozhodnutí nové.

O d ů v o d n ě n í

Rozsudkem Okresního soudu v Bruntále ze dne 13.11.2017, č.j. 4T 13/2017-435 byl obžalovaný [REDAKCE] uznán vinným přečinem křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákoníku (*dále jen „TrZ“*) a za to mu byl uložen podle § 346 odst. 2 TrZ trest odnětí svobody v trvání 10 měsíců, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 TrZ a § 82 odst. 1 TrZ podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2 roků. Podle § 73 odst. 1, odst. 3 TrZ byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu činnosti soudního znalce v oboru doprava na dobu v trvání 2 roků.

Proti rozsudku soudu I. stupně podal obžalovaný [REDAKCE] zprostředně po jeho vyhlášení odvolání, které odůvodnil prostřednictvím obhájce. V podaném odvolání namítl, že před okresním soudem nebylo provedeno dokazování řádným způsobem a v potřebném rozsahu tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 2 odst. 5 tr.ř.). Hlavní líčení bylo konáno ve dnech 18.9.2017 a 13.11.2017, ovšem dokazování probíhalo pouze u hlavního líčení dne 18.9.2017, u kterého byl proveden výslech obžalovaného. Dále byli vyslechnuti [REDAKCE] a [REDAKCE] za znalecký ústav - Vysoké učení technické v [REDAKCE] Ústav soudního inženýrství a podle § 213 odst. 1 tr.ř. byly předloženy k nahlédnutí některé listiny. Žádným procesně relevantním způsobem nebyl proveden důkaz jeho znaleckým posudkem č. [REDAKCE] ze dne 2.4.2015, obsah spisu Okresního soudu v Bruntále v trestní věci obžalovaného [REDAKCE] věc vedena pod sp.zn. [REDAKCE] a to ani protokol o hlavním líčení ze dne 5.6.2015. Okresní soud se nezabýval ani znaleckým posudkem znalce [REDAKCE] č. [REDAKCE] ze dne [REDAKCE] ačkoli tento posudek je rozebírán v revizním znaleckém posudku [REDAKCE] Vysokého učení technického v Brně - Ústavu soudního inženýrství ze dne 7.11.2016 a znalci [REDAKCE] a [REDAKCE] o něm také vypovídali. Okresní soud tak neprovedl základní důkazy a tím zatížil rozsudek a řízení předcházející jeho vydání podstatnou procesní vadou.

Hodnocení důkazů provedené nalézacím soudem považuje za neobjektivní a v rozporu s ust. § 2 odst. 6 tr.ř. Nalézací soud opomíjel okolnosti svědčící v jeho prospěch. Odůvodnění

rozsudku obsahuje řadu nepřesností, nekriticky jsou přejímány či dokonce opisovány závěry revizního znaleckého posudku VUT.

Konkrétně namítl, že v rozsudku není specifikováno, jaké dostupné spisové materiály o dopravní nehodě neměl při vypracování znaleckého posudku použít. Popřel, že by vycházel pouze z popisu události nastíněného obžalovaným [REDAKCE] Závěry, které učinil ve svém posudku, jsou odborně zdůvodněny, trvá na nich a nesouhlasí s tím, že by nějaké okolnosti vědomě hrubě zkresloval nebo zamlčoval. I revizní posudek VUT konstatuje, že pokud na základě podkladů vyhodnotil korespondenci poškození vozidla [REDAKCE] a jízdního kola a po provedené korespondenci stanovil střetovou pozici účastníků, pak tento postup je z pohledu zpracování analýzy dopravní nehody z technického hlediska správný. Stejně tak znalecký ústav uvedl, že oba znalci postupovali metodicky správně pro analýzu nehodového děje, tj. provedli korespondenci poškození a stanovili střetovou pozici. V případě odpovědi na otázku č. 8 se na stejné straně revizního posudku uvádí, že závěry obou znalců jsou s ohledem na jejich postupy v podstatě technicky přijatelné a k jejich vzájemným rozporům došlo v důsledku nedostatečných podkladů. Pokud se jedná o variantu střetu vozidel, provedl výpočet, který situuje místo prvního kontaktu jízdního kola s automobilem do rohu automobilu. I podle zástupce znaleckého ústavu [REDAKCE] byl oprávněn takový závěr vyslovit a mohl tuto variantu považovat za správnou. Tuto část výpovědi zástupce znaleckého ústavu nalézací soud nebere na vědomí, a pokud toto znalecký ústav připouští, svědčí to minimálně o absenci jeho úmyslného zavinění jako obligatorního znaku subjektivní stránky u trestného činu, který je mu kladen na vinu. Jím provedený výpočet je ve shodě se zjištěnými stopami na automobilu, bicyklu i s výpověďmi obou účastníků dopravní nehody a prakticky vylučuje jinou možnost. Ve znaleckém posudku se zabýval i dalšími případnými variantami střetových ploch. Pokud je mu vytykáno, že ve svých závěrech neměl zmínit technicky přijatelné řešení, podle něhož [REDAKCE] narazil do cyklistky [REDAKCE] a dále neuvedl, že [REDAKCE] mohl zabránit střetu vozidel, pokud by jel více vpravo, čímž by získal lepší výhled doleva a mohl tak přerušit najíždění do křižovatky, pak akcentoval, že cyklistka se k vozidlu přibližovala výrazněji, mířila směrem k vozidlu, zatímco vozidlo směřovalo k vjezdu na hlavní silnici, nikoli k bicyklu. Netechnické argumentace se dá vymyslet celá řada, nejedná se v žádném případě o zkreslený či neúplný znalecký posudek. V případě toho, že měl na obrázku na straně 26 znaleckého posudku znázornit jízdní kolo čelně narážející do levého předního rohu vozidla, ačkoli to, dle názoru soudu, nemá korespondovat s větou na straně 20 znaleckého posudku, pak je mu vytykána nešťastná formulace, která je na úrovni písařské chyby.

Dále namítl, že v rámci popisu skutku došlo k určitému smíšení dvou samostatných skutkových podstat. Z pohledu § 346 odst. 2 písm. a) TrZ je třeba se zabývat, co je vůbec okolností, která má podstatný význam pro rozhodnutí. Pro posouzení dopravní nehody bylo zásadní vymezit místo střetu a od něj odvodit případnou povinnost dát přednost v jízdě. V rámci znaleckého posudku konstatoval, že místo střetu nelze objektivizovat, což ostatně potvrdil i znalec [REDAKCE] konečně také i revizní posudek VUT. Okolnosti mající podstatný význam pro rozhodnutí tak dle jeho názoru bylo stanovení místa střetu, nikoli střetová poloha, přesné rychlosti apod.

Navrhl, aby krajský soud z podnětu jeho odvolání napadený rozsudek zrušil a obžaloby jej podle § 226 písm. b) tr.ř. zprostil.

Odvolání bylo podáno včas, tj. před skončením osmidenní lhůty od doručení rozsudku (§ 248 odst. 1 tr.ř.), oprávněnou osobou [§ 246 odst. 1 písm. b) tr.ř.], a Krajský soud v Ostravě, jako soud odvolací (§ 252 tr.ř.), neshledal ani jiných důvodů k jeho zamítnutí nebo odmítnutí podle § 253 odst. 1, odst. 3 tr.ř.

Z podnětu podaného opravného prostředku krajský soud přezkoumal podle § 254 odst. 1, odst. 3 tr.ř. zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, a to z hlediska vytýkaných vad, jakož i správnost postupu řízení napadenému rozsudku předcházející, a po projednání věci v neveřejném zasedání dospěl k závěru, že odvolání obžalovaného [REDAKCE] je důvodné.

Ve věci proto bylo nařízeno ve smyslu § 263 odst. 1 písm. b) tr.ř. neveřejné zasedání, neboť bylo zřejmé, že zjištěné vady nelze odstranit ve veřejném zasedání.

Předně je třeba uvést, že nalézací soud zatížil řízení, které rozsudku předcházelo, podstatnou vadou, neboť v řízení byla porušena při výslechu zpracovatelů revizního znaleckého posudku ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci, přičemž tato mohla mít vliv na správnost a zákonnost přezkoumávané části rozsudku. Dokazování zůstalo neúplné, neboť nalézací soud neprovedl všechny důkazy, které přicházely v úvahu a které jsou podstatné pro posouzení věci. Napadený rozsudek okresního soudu tak trpí i vadami z důvodu porušení ustanovení § 2 odst. 5, odst. 6 tr.ř., neboť nebyl náležitým způsobem a v potřebném rozsahu zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí. Skutková zjištění jsou prozatím nejasná a neúplná, neboť okresní soud se nevyvířoval se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí, přičemž k objasnění věci je třeba důkazy opakovat a provádět důkazy další a jejich provádění před odvolacím soudem by znamenalo nahrazovat činnost soudu I. stupně. Dále nalézací soud porušil ustanovení trestního zákoníku při právní kvalifikaci jednání obžalovaného.

Proto odvolací soud podle § 258 odst. 1 písm. a), b), c), d) tr.ř. z podnětu odvolání obžalovaného [REDAKCE] napadený rozsudek zrušil v celém rozsahu a podle § 259 odst. 1 tr.ř. se věc vrátil soudu I. stupně, aby v ní učinil rozhodnutí nové.

K průběhu dokazování je nutno uvést, že obžalovaný [REDAKCE] byl vyslechnut u hlavního líčení konaného dne 18.9.2017, u kterého byli dále vyslechnuti po poučení znalci [REDAKCE] a [REDAKCE] a dále byly stranám podle § 213 odst. 1 tr.ř. předloženy k nahlédnutí listinné materiály a to protokol o nehodě v silničním provozu, opis RT, výpis k osobě, obžaloba, zpráva o pověsti, zpráva OSSZ Karviná, zpráva UP, zpráva OS Karviná, výpis z živnostenského rejstříku a doklady, s nimiž obžalovaný pracoval při vypracování znaleckého posudku č. 377 - 410. Přestože hlavní líčení bylo odročeno na 13.11.2017 za účelem dokončení dokazování, u odročeného hlavního líčení již žádné důkazy prováděny nebyly a dokazování bylo prohlášeno za skončené.

Námítku obžalovaného [REDAKCE] že v řízení před okresním soudem nebylo provedeno dokazování řádným způsobem a v potřebném rozsahu tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, shledal odvolací soud zcela důvodnou. Podle podané obžaloby se měl obžalovaný [REDAKCE] dopustit přečinu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 odst. 1, 2 písm. a) TrZ a přesto, že trestní odpovědnost obžalovaného [REDAKCE] se má odvíjet od jím vyhotoveného znaleckého posudku z oboru silniční dopravy ze dne 2.4.2015 pod č. [REDAKCE], ohledně kterého měl obžalovaný vypovídat u hlavního líčení u Okresního soudu v Bruntále pod sp.zn. [REDAKCE] nalézací soud k důkazu tento znalecký posudek neprovedl a neprovedl k důkazu ani obsah spisu Okresního soudu v Bruntále sp.zn. [REDAKCE] v trestní věci obžalovaného [REDAKCE]. Nalézací soud k důkazu neprovedl ani znalecký posudek znalce [REDAKCE] č. [REDAKCE] ze dne [REDAKCE] který byl v tomto řízení také proveden. Všechny tyto důkazy jsou přitom zcela rozhodné pro posouzení případné trestní odpovědnosti obžalovaného [REDAKCE] a pro rozhodnutí ve věci samé.

Přestože nalézací soud tyto důkazy u hlavního líčení neprovedl, v odůvodnění napadeného rozsudku na ně odkazuje a činí z nich závěry. Lze tak uzavřít, že nalézací soud u hlavního líčení neprovedl podstatné důkazy, které byl povinen provést a ke kterým má obžalovaný právo se vyjádřit a uplatnit svou obhajobu. Tím došlo zejména k porušení zásady bezprostřednosti vyjádřené v ustanovení § 2 odst. 1² tr.ř., podle kterého při rozhodování v hlavním líčení, jakož i ve veřejném, vazebním a neveřejném zasedání smí soud přihlídnout jen k těm důkazům, které byly při tomto jednání provedeny. Dokazování tak zůstalo neúplné.

Nalézací soud dále zatížil řízení předcházející vydání napadeného rozsudku i podstatnou procesní vadou.

Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ms kraje, územní odbor [REDAKCE] 1. Oddělení obecné kriminality SKPV přibrala dne 1.3.2016 ve věci obžalovaného [REDAKCE] podle § 105 odst. 1 tr.ř. Vysoké učení technické v Brně - Ústav soudního inženýrství, [REDAKCE] - znalec Krajského soudu oddílu II. k podání znaleckého posudku z oboru znalecké činnosti, odvětví doprava. K tomu je třeba uvést, že policejní orgán formálně pochybil, pokud ve věci přibral Vysoké učení technické v Brně - Ústav soudního inženýrství podle § 105 odst. 1 tr.ř., neboť měl postupovat podle § 110 odst. 1 tr.ř., podle kterého ve výjimečných, zvláště obtížných případech, vyžadujících zvláštního vědeckého posouzení, může policejní orgán nebo státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu přibrat státní orgán, vědecký ústav, vysokou školu nebo instituci specializovanou na znaleckou činnost k podání znaleckého posudku nebo přezkoumání posudku podaného znalcem.

Revizní znalecký posudek [REDAKCE] byl orgánům činným v trestním řízení doručen dne 10.11.2016 s tím, že posudek připravili a mohou jej stvrdit a podat příp. vysvětlení [REDAKCE] a [REDAKCE].

K hlavnímu líčení nařízenému na 18.9.2017 se dostavili dva zpracovatelé revizního znaleckého posudku [REDAKCE] a [REDAKCE] přičemž z protokolu o hlavním líčení není zřejmé, jak nalézací soud zjišťoval, zda označení zpracovatelé znaleckého posudku jsou zapsáni v seznamu znalců a bez dalšího je po poučení znalců k závěrům znaleckého posudku vyslechnul.

K tomu je třeba uvést, že znalecký posudek ústavu se podává vždy písemně, přičemž vědecký ústav (analogicky i jiný znalecký ústav) v něm uvede, kdo posudek zpracoval a kdo jej může, jestliže to je podle procesních předpisů třeba, osobně stvrdit a podat žádaná vysvětlení. Posudek vědeckého ústavu nebo jiné takové znalecké instituce, jiného ústavu či pracoviště se jako důkaz provádí vždy předložením stranám k nahlédnutí, popř. jeho přečtením (§ 213), k němuž není třeba souhlasu stran (srov. R 3/1989, R 25/1970-I.).

Pokud nalézací soud přistoupil k výslechu zpracovatelů znaleckého posudku ústavu, měl postupovat stran jejich slyšení podle § 108 tr.ř. a měl si ověřit, zda označené osoby a to [REDAKCE] a [REDAKCE] kteří se k hlavnímu líčení dostavili, jsou zapsáni v seznamu znalců, pokud ne, bylo třeba takovou osobu ještě před výslechem vzít do slibu podle § 6 odst. 2 zákona č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnících.

V této okolnosti spatřuje krajský soud procesní pochybení nalézacího soudu, neboť před výslechem jednoho ze zpracovatelů znaleckého posudku, a to [REDAKCE] který není zapsán v seznamu znalců, nevezal tohoto okresní soud do slibu dle § 6 odst. 2 zákona č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnících, takže jeho výpověď před okresním soudem je procesně nepoužitelná a nelze z ní vycházet.

Přestože dokazování učiněné nalézacím soudem je neúplné, již nyní je možné uvést, že nalézací soud pochybil i v právní kvalifikaci jednání obžalovaného [REDAKCE] když jej uznal vinným jedním přečinem křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 odst. 1, 2 písm. a) TrZ.

Podle § 346 odst. 1 TrZ kdo jako znalec podá nepravdivý, hrubě zkreslený nebo neúplný znalecký posudek, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

Podle § 346 odst. 2 TrZ kdo jako svědek nebo znalec před soudem nebo před mezinárodním soudním orgánem, před notářem jako soudním komisařem, státním zástupcem nebo před policejním orgánem, který koná přípravné řízení podle tr.řádu, anebo před vyšetřovací komisí Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

a) uvede nepravdu o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí nebo pro zjištění vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, nebo

b) takovou okolnost zamlčí,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.

Z uvedeného vyplývá, že trestní zákoník v § 346 odst. 1 postihuje podání nepravdivého, hrubě zkresleného nebo neúplného znaleckého posudku. Objektem trestného činu je zájem na řádném výkonu znalecké činnosti. Ustanovení § 346 odst. 2 tvoří samostatnou základní skutkovou podstatu, jejíž objektem je zájem na správném zjištění skutkového stavu jako základu zákonného rozhodnutí v řízení o dědictví, v řízení před soudy včetně mezinárodních soudních orgánů, státních zástupců nebo policejních orgánů, pokud konají přípravné řízení podle tr. řádu, a obdobný zájem na správných zjištěních vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny.

Tím, že nalézací soud kvalifikoval jednání obžalovaného jako jeden přečin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 odst. 1, 2 písm. a) TrZ, nerespektoval citovanou zákonnou úpravu spočívající v tom, že se jedná o dvě samostatné skutkové podstaty, z nichž každá má jiné zákonné znaky. K tomu lze dodat, že toto pochybení je obsaženo již v usnesení Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ms kraje ze dne 30.11.2016, č.j. [REDAKCE] kterým bylo zahájeno trestní stíhání obžalovaného [REDAKCE] i v obžalobě Okresního státního zastupitelství v Bruntále ze dne 1.2.2017, sp.zn. 1 ZT 283/2016. Skutková věta, převzatá již z podané obžaloby, navíc znaky přečinu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle odst. 1 § 346 TrZ ani neobsahuje.

Rozvedená pochybení bude muset nalézací soud v dalším řízení napravit. Okresní soud proto poté, co mu bude věc vrácena, opětovně vyslechne u hlavního líčení obžalovaného [REDAKCE] a provede jako listinný důkaz podle § 213 tr.ř. znalecký posudek z oboru silniční dopravy vypracovaný dne 2.4.2015 pod č. [REDAKCE] spis Okresního soudu v Bruntále sp.zn. [REDAKCE] v trestní věci obžalovaného [REDAKCE], zejména protokoly o hlavním líčení a znalecký posudek znalce [REDAKCE] č. [REDAKCE] ze dne 13.8.2015, který byl v tomto řízení také proveden a umožní obžalovanému, aby se k nim za podmínek § 214 tr.ř. vyjádřil.

Dále nalézací soud provede k důkazu revizní znalecký posudek [REDAKCE] Vysokého učení technického v Brně - Ústavu soudního inženýrství a pokud dospěje k závěru, že je dokazování nutné doplnit i výslechem zpracovatelů znaleckého posudku, před jejich výslechem objektivizuje, zda jsou zapsáni v seznamu znalců, a pokud tomu tak nebude, pak příslušného zpracovatele vezme do slibu dle § 6 odst. 2 zákona č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnících.

V dalším řízení je proto třeba, aby okresní soud tyto veškeré nedostatky, jimiž napadený rozsudek a řízení mu předcházející trpí, odstranil. Okresní soud se přitom bude muset zabývat i všemi dalšími odvolacími námitkami obžalovaného, a jestliže z takto doplněného dokazování vyplynou i další okolnosti, které bude zapotřebí objektivizovat, bude nalézací soud postupovat v souladu s § 2 odst. 5 tr.ř. Jak již bylo výše uvedeno, shromážděné důkazy bude okresní soud důsledně hodnotit v souladu s § 2 odst. 6 tr.ř. Teprve po vyhodnocení všech realizovaných procesně relevantních důkazů jednotlivě, i v jejich souhrnu a respektování pokynů odvolacího soudu, může nalézací soud dospět ke správným a odůvodněným závěrům o posuzovaném skutku a jeho právním posouzení a tyto vyjádřit ve výroku nového rozsudku.

Zároveň se nalézací soud upozorňuje na ustanovení § 264 odst. 2 tr.ř., podle kterého byl-li napadený rozsudek zrušen jen v důsledku odvolání podaného ve prospěch obžalovaného, nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

V Ostravě dne 14. března 2018

Za správnost vyhotovení:
Drahomíra Anlaufová

JUDr. Renata G i l o v á, v. r.
předsedkyně senátu

Vypracoval: Mgr. Daniel Hřivňáček, v. r.